

Vzpostavitev manjših sistemov daljinjskega ogrevanja in hlajenja

Projekt št.: 691679

***Smernice za pobudnike omrežij za ogrevanje
in hlajenje***

Januar 2017

Authors: Morten Hofmeister and Linn Laurberg Jensen, PlanEnergi, Denmark
Dominik Rutz, Rita Mergner, WIP Renewable Energies, Germany
Christian Doczekal, GET, Austria
Vladimir Gjorgievski, SDEWES-Skopje, Macedonia
Ilija Batas-Bjelic, University of Belgrade, School of Electrical Engineering, Serbia
Anes Kazagic, Elma Turkovic, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (EPBiH), Bosnia and Herzegovina
Rok Sunko, Skupina FABRIKA, Slovenia
Borna Doračić, University of Zagreb FSB, Croatia

Editors: Morten Hofmeister, PlanEnergi, Denmark
Linn Laurberg Jensen, PlanEnergi, Denmark

Contact: PlanEnergi, Linn Laurberg Jensen and Morten Hofmeister
E-mail: lj@planenergi.dk, mh@planenergi.dk
Vestergade 48H,
DK – 8000 Aarhus
www.planenergi.dk

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 691679. The sole responsibility for the content of this report lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union nor of the Innovation and Networks Executive Agency (INEA). Neither the INEA nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

CoolHeating website: www.coolheating.eu

Vsebina

1	Uvod	4
1.1	Okvirni pogoji v ciljnih državah	4
1.1.1	Okvirni pogoji v Sloveniji	4
1.2	Sinergija v ciljnih državah	5
1.2.1	Sinergija v Sloveniji	5
1.3	Načrtovanje ogrevanja v ciljnih državah	5
1.3.1	Načrtovanje ogrevanja v Sloveniji	5
2	1. korak – opredelitev projekta in ljudi	6
2.1	Akterji v ciljnih državah	6
2.1.1	Akterji v Sloveniji	6
2.2	Konkurenčnost daljinskega ogrevanja v ciljnih državah	6
2.2.1	Konkurenčnost daljinskega ogrevanja v Sloveniji	6
3	3. korak - organizacija in pogodbe	8
3.1	Pogodbe v ciljnih državah	8
3.1.1	Pogodbe v Sloveniji	8
4	4. korak – odločitev o naložbi	9
4.1	Odločitve o naložbah v ciljnih državah	9
4.1.1	Odločitve o naložbah v Sloveniji	9
5	5. korak – izvajanje in delovanje	11
5.1	Izvajanje in delovanje v ciljnih državah	11
5.1.1	Izvajanje in delovanje v Sloveniji	11
6	Povzetek in sklep	12
6.1	Povzetek in sklep za ciljne države	12
6.1.1	Povzetek in sklep za Slovenijo	12

1 Uvod

Te smernice so za državljane, ki želijo v svojih skupnostih vzpostaviti novo majhno modularno ogrevalno omrežje. Smernice opisujejo prve korake, ki jih je treba upoštevati, da bi začeli nov projekt. Poudarek je na postopku in glavnih točkah korakov.

V podporo tem smernicam so bili izdelani poročila o dobrih praksah¹ kot tudi poročila o okvirnih pogojih² na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Prosimo, da upoštevate ta poročila v zvezi s primeri obratov in okvirnimi pogoji. Tudi poročilo o študijskih ogledih³ podpira te smernice s tem, ko podaja primere. Priročnik⁴ vsebuje konkretne tehnične podatke. Poročilo o projektu CoolHeating »Smernice o izboljšanih poslovnih modelih in shemah financiranja malih obnovljivih sistemov ogrevanja in hlajenja« zagotavlja obstoječe smernice za načrtovanje in vlaganje v projekte daljinskega ogrevanja in hlajenja za vsako od ciljnih držav.⁵

Nacionalne smernice v nacionalnih jezikih, izdelane za vsako od petih ciljnih držav, temeljijo na tem poročilu. Nacionalne smernice so izdelali projektni partnerji iz vsake od petih ciljnih držav.

Pred prvimi koraki vzpostavitve daljinskega ogrevanja in hlajenja je treba upoštevati nekaj točk o kolektivni oskrbi z energijo in ključnih predpogojih za zagon projekta daljinskega ogrevanja in hlajenja.

1.1 Okvirni pogoji v ciljnih državah

Naslednja poglavja prinašajo nekaj ključnih točk o okvirnih pogojih v ciljnih državah. Za več podrobnosti si oglejte poročila o okvirnih pogojih v ciljnih državah.⁶

1.1.1 Okvirni pogoji v Sloveniji⁷

Načrtovanje projektov daljinskega ogrevanja in hlajenja je v Sloveniji močno regulirano. Postopki so jasno opredeljeni in pristojni nacionalni organi so že določili nekatere smernice.

Kot temelj za razvoj projekta daljinskega ogrevanja in hlajenja so občine dolžne razvijati lokalne energetske koncepte (LEK)⁸, kjer so opredeljeni skupna poraba energije in potenciali OVE. Ta dokument je dober vir predhodnih podatkov o potrebah po energiji.

Če želi zainteresirana stranka razviti projekt daljinskega ogrevanja in hlajenja, mora tesno sodelovati z lokalnimi oblastmi. Ena od slovenskih občin je izdala odlok o oskrbi s toploto na osnovi lokalnega energetskega koncepta, ki določa obseg in način oskrbe s toploto. To običajno pomeni obliko javno-zasebnega partnerstva in se realizira prek javnega razpisa, na katerem se vlagatelju podeli koncesija.

Vsi postopki ocenjevanja in podeljevanja koncesij ter odločitve so javni, sprejema pa jih občinski svet. Zato je nujno potrebno tesno sodelovanje z lokalnimi oblastmi. Prav tako mora občinski svet potrditi opredelitev in spremembe cen toplote (variabilni in fiksni del).

Nacionalni okvir predvideva različne subvencije za projekte daljinskega ogrevanja in hlajenja, vključno z naslednjim:

¹ http://www.coolheating.eu/images/downloads/D2.1_Best_Practice.pdf

² <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>, oglejte si pet poročil v razdelku D2.5

³ <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>, oglejte si razdelek D2.3, na voljo v začetku leta 2018.

⁴ <http://www.coolheating.eu/images/downloads/CoolHeating-Handbook.pdf>

⁵ <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>, oglejte si razdelek D5.1, na voljo od marca 2017.

⁶ Pet poročil pod razdelkom D2.5: <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>

⁷ <http://www.coolheating.eu/images/downloads/D2.5-Framework-conditions-DHC-Slovenia-Ljutomer.pdf>

⁸ Metodologija o obveznostih, povezanih z LEK <http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/lokalni-energetski-koncept/metodologija-lek/>

- specializirani razpis za nepovratna sredstva za projekte daljinskega ogrevanja z uporabo obnovljivih virov energije (biomasa in sončna energija);
- specializirani sklad za posojila;
- zagotovljena odkupna cena (feed-in tariff) za projekte SPTE – zagotovljena odkupna cena na podlagi razpisa za nove projekte.

1.2 Sinergija v ciljnih državah

To poglavje opisuje nekaj primerov sinergij v ciljnih državah in občinah.

1.2.1 Sinergija v Sloveniji

Za Občino Ljutomer obstajajo možnosti za sinergijo med občinami/v regiji zlasti v zvezi z razpoložljivostjo biomase v obliki lesa in kmetijskih ostankov, ker so sosednje občine precej manj poseljene, vendar imajo veliko gozdnih in kmetijskih površin.

Sinergijo v regiji bi lahko usmerili v organiziranje lokalnega zbiranja, predelave in prodaje biomase, spodbujanje potencialnih projektov daljinskega ogrevanja, ki imajo velik potencial zlasti v podeželskih naseljih, kjer zemeljski plin ni na voljo in gospodinjstva uporabljajo bodisi drago kurilno olje ali kurijo z lesom v starih neučinkovitih pečeh z visokimi emisijami.

Kot največja med sosednjimi občinami bi lahko Občina Ljutomer sodelovala tudi z manjšimi občinami in predajala znanje o projektih daljinskega ogrevanja naprej, kar bi omogočalo nadaljnje sinergije.

1.3 Načrtovanje ogrevanja v ciljnih državah

To poglavje opisuje nekaj ključnih točk o načrtovanju ogrevanja v ciljnih državah.

1.3.1 Načrtovanje ogrevanja v Sloveniji

V Občini Ljutomer načrtovanje ogrevanja ni sistematično načrtovano. V Sloveniji so vse občine dolžne razviti lokalne energetske koncepte (LEK)⁹ in so prav tako so dolžne LEK redno posodabljati.

LEK ne vključuje natančnega energetskega načrtovanja, vendar pa vključuje pregled porabe energije v občini s strani velikih porabnikov energije in javnih zgradb ter oceno povpraševanja gospodinjstev po energiji po naseljih. Vključuje tudi pregled potenciala obnovljivih virov energije v občini.

⁹ Lokalni energetski koncept Občine Ljutomer
<http://www.obcinaljutomer.si/stratekidokumenti/lokalni-energetski-koncept-ob-ine-ljutomer/599>

2 1. korak – opredelitev projekta in ljudi

Prvi korak predstavlja opredelitev ustreznih možnosti projekta in ključnih akterjev. Poudarek je na možnostih v lokalnem kontekstu in sedanjih proizvodnih zmogljivostih.

Postopek ima dve poti – tehnično in mehkejšo perspektivo vključevanja potrošnikov. Ključna je transparentnost med postopkom – možnost vpliva povečuje podporo. Pomemben je odprt postopek.

2.1 Akterji v ciljnih državah

To poglavje prinaša nekaj ključnih točk o akterjih v ciljnih državah.

2.1.1 Akterji v Sloveniji

Lokalne oblasti morajo biti vključene v aktivnosti. V Sloveniji je razvoj projekta daljinskega ogrevanja in hlajenja močno reguliran in lokalne oblasti imajo pri potrebnih postopkih veliko pristojnosti.

Ker v Sloveniji obstaja nekaj primerov uspešnih projektov daljinskega ogrevanja in hlajenja, je pomembno motivirati lokalne oblasti, da aktivno sodelujejo pri razvoju teh projektov. Zaradi izrazito individualistične kulture je pomembno v začetnih fazah teh projektov vključiti tudi lokalne skupnosti. Prav tako je pri razvoju projekta zelo priporočljivo preučiti povratne informacije lokalne skupnosti.

Raziskava CoolHeating iz leta 2016 je pokazala, da je lokalno prebivalstvo v Sloveniji zelo pragmatično. Ljudje bodo podprli dobro razvit projekt daljinskega ogrevanja in hlajenja, ki bo lokalni skupnosti prinesel jasne koristi. Ker pa ima večina gospodinjstev na podeželju centralno ogrevanje, ki zagotavlja ogrevanje in toplo vodo iz pipe, večina gospodinjstev tudi pri daljinskem ogrevanju pričakuje toplo vodo iz pipe.

2.2 Konkurenčnost daljinskega ogrevanja v ciljnih državah

To poglavje prinaša nekaj ključnih točk o konkurenčnosti daljinskega ogrevanja v petih ciljnih državah.

2.2.1 Konkurenčnost daljinskega ogrevanja v Sloveniji

Zaradi nizkih cen zemeljskega plina in kurilnega olja je konkurenčnost daljinskega ogrevanja na podlagi goriv iz OVE v Sloveniji v tem trenutku relativno majhna. Na splošno lahko majhni obrati za daljinsko ogrevanje, ki uporabljajo OVE, dosežejo ekonomsko izvedljivost po potrošniški ceni 90 do 100 €/MWh, kar je komaj konkurenčno v primerjavi s končno ceno za ogrevanje na zemeljski plin (80 €/MWh), kurilno olje (91 €/MWh¹⁰) in skoraj brezplačnim ogrevanjem na lastni les, ko govorimo o prednostih stroškov za potrošnike.

S staranjem prebivalstva postajajo vse bolj pomembne tudi druge prednosti, posebej udobje. Starejše prebivalstvo na podeželju priznava večje udobje zahvaljujoč daljinskemu ogrevanju, saj sta nerodna priprava biomase iz lastnih gozdov in kurjenje peči zastarela. Pomemben je tudi vpliv na okolje pri centraliziranem in visoko učinkovitem ogrevanju, ki ga omogoča projekt daljinskega ogrevanja.

V mrzlih zimah prihaja do onesnaževanja z emisijami trdih delcev (PM10) iz neučinkovitih in starih peči na biomaso. Tudi če cena predstavlja vodilno prednost, ko gre za konkurenčnost daljinskega ogrevanja, postajajo ti vidiki vedno bolj pomembni.

¹⁰ Cene ogrevanja v Sloveniji, vključno z učinkovitostjo in DDV-jem, septembra 2016, Urad za energetiko Postojna. <http://www.postojna.si/wp-content/uploads/2015/10/CENE-ENERGIJE-tabela-september-2016.pdf>

Pomanjkanje dobrih praks in pozitivnih primerov ne pomaga pri motivaciji potrošnikov pri daljinskem ogrevanju kot alternativni. Po drugi strani pa obstaja veliko OVE tako v Sloveniji kot v Občini Ljutomer. Slovenija je druga država v EU pri deležu gozdnih površin in v Občini Ljutomer vsako leto proizvedejo veliko kmetijskih odpadkov, prav tako pa imajo relativno velik potencial sončne energije.

Zahvaljujoč ugodnim nacionalnim subvencijam (nacionalna shema nepovratnih sredstev za kritje 50 % investicijskih stroškov in visoka odkupna cena za uporabo tehnologije SPTE) sta daljinsko ogrevanje in hlajenje konkurenčna.

3 3. korak - organizacija in pogodbe

Ključni izziv za daljinsko ogrevanje in hlajenje predstavljajo relativno velike in dolgoročne naložbe. Ta izziv je mogoče rešiti z ustanovitvijo podjetja za daljinsko ogrevanje na način, ki omogoča transparentnost in s tem zaupanje.

Lastništvo je lahko v različnih oblikah, vključno z naslednjim¹¹:

- V lasti potrošnikov
- Občina
- Družina (majhno omrežje)
- Energetsko podjetje

Modele lastništva lahko razdelimo v tri osnovne kategorije: v javni lasti (občinska/državna last), javno-zasebno partnerstvo in čisto delovanje trga. Podrobnosti o lastništvu in poslovnih modelih pri projektih daljinskega ogrevanja in hlajenja so na voljo v Smernicah o izboljšanih poslovnih modelih in shemah financiranja malih obnovljivih sistemov ogrevanja in hlajenja.¹²

Da bi se izognili izkoriščanju monopola v škodo potrošnikov je ključno zaupanje. Organizacijo in upravljanje lahko ureja nacionalna uredba, ki zagotavlja transparentne cene ogrevanja in pogodbene pogoje.

Če je daljinsko ogrevanje konkurenčno, je treba zagotoviti informacije potencialnim uporabnikom daljinskega ogrevanja. Pripraviti je treba predhodne pogodbe, da bi dobili vpogled v obseg uporabnikov daljinskega ogrevanja. Ta podatek je pomemben pri naslednjem koraku o odločanju o naložbah.

3.1 Pogodbe v ciljnih državah

To poglavje prinaša nekaj ključnih točk o organizaciji in pogodbah v petih ciljnih državah.

3.1.1 Pogodbe v Sloveniji

V Sloveniji je energetske dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih storitev mogoče ponuditi kot izbirno lokalno storitev splošnega gospodarskega interesa ali kot komercialno distribucijo, ki jo je treba priglasiti na Energetski agenciji Slovenije. Kadar distributer oskrbuje ali namerava oskrbovati več kot sto gospodinjskih odjemalcev, je daljinsko ogrevanje in hlajenje opredeljeno kot storitev splošnega gospodarskega interesa.

Distributer, ki opravlja dejavnost distribucije toplote kot storitve splošnega gospodarskega interesa, mora v svojih smernicah delovanja sistema določiti kakovost in zanesljivost oskrbe. Distributer, ki opravlja komercialno distribucijo, mora upoštevati pravila, ki se nanašajo na varnost in kakovost oskrbe ter so določena v splošnih pogojih.

Obseg pogodb je podoben kot na Danskem, kot je opisano zgoraj. Ker zadružni model lastništva še ni vzpostavljen, dokument statuta še ne obstaja. Obstajajo pa druge podobne pogodbe, pa tudi priročniki in primeri, ki jih je mogoče najti na Energetski agenciji Slovenije (sistemska obratovalna navodila, zakonodaja in metodologija za opredelitev maloprodajnih cen, dokument Splošnih pogodbenih pogojev).¹³

¹¹Različne vrste lastništva so bile predstavljene na študijskih ogledih v okviru projekta CoolHeating. Poročilo o študijskih ogledih si oglejte na povezavi: <http://www.coolheating.eu/en/publications.html> (na voljo z letom 2018).

¹²<http://www.coolheating.eu/en/publications.html>, D5.1 (na voljo od marca 2017)

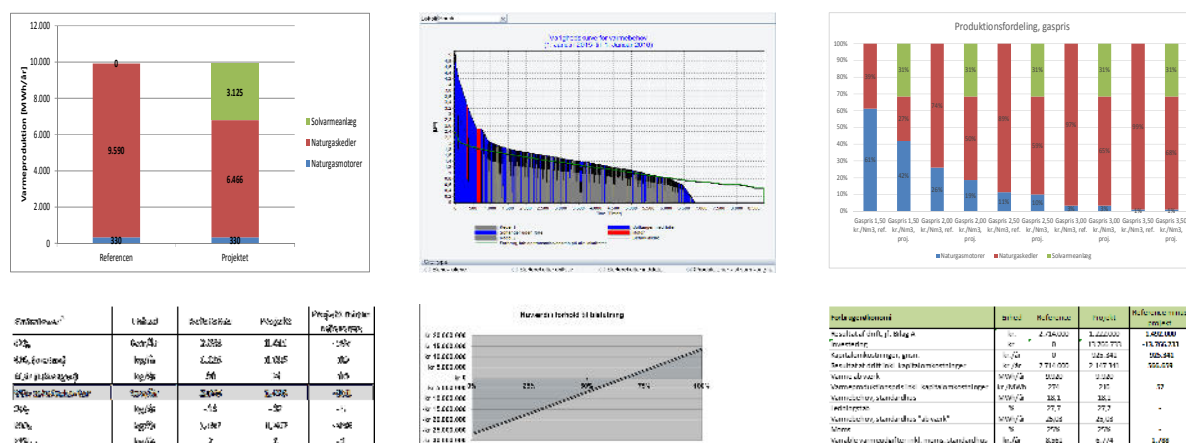
¹³ Portal s sistemskimi obratovalnimi navodili z veljavnimi navodili za uporabo <https://www.agen-rs.si/sistemska-obratovalna-navodila>. Portal o metodologiji oblikovanja cen ogrevanja in zakonodaji <https://www.agen-rs.si/regulacija-cene-toplote2>

4 4. korak – odločitev o naložbi

Da bi lahko sprejeli odločitev o naložbah, je izdelana študija izvedljivosti. To pomeni tako tehnične kot tudi ekonomske izračune, vključno z analizami občutljivosti ključnih parametrov.

Tehnični izračuni morajo biti podlaga za izbiro tehnologije in zasnove, vključno z obsegom zmogljivosti. V ta namen se lahko uporablja orodje za izračun pretoka energije na uro.

Raziskati je mogoče različne scenarije ter primerjati tehnično in ekonomsko učinkovitost z referenčnim scenarijem. Izračuni lahko vključujejo tudi dejavnike, kot so okolje, stopnja brezposelnosti in delež OVE.

Slika 10 Raziskave vključujejo tehnične izračune in simulacije na vsako uro, primerjave tehnične in ekonomske uspešnosti različnih alternativ; ekonomski izračuni lahko vključujejo različne poglede (družba, javna služba in potrošnik), ki jih dopolnjujejo analize občutljivosti.

Ključne so analize občutljivosti ključnih parametrov, npr. prepoznavanje ključnih ekonomskih tveganj, cene goriva, cene električne energije itd. Parametri, kot je obseg priključkov, so prav tako ključnega pomena za izračun npr. praga donosnosti (neto sedanja vrednost glede na obseg priključkov) za javno službo. Analiza tveganja je pomembna za zagotovitev zaupanja.

V danskem primeru se uporablja predpisana metodologija, ki vključuje tri poglede na ekonomske izračune; socialno-ekonomskega, javne službe in potrošniškega. Metodologija vključuje predpostavke za izračune kot tudi priporočila za analize občutljivosti.

Podpore predstavljajo Smernice o izboljšanih poslovnih modelih in shemah financiranja malih obnovljivih sistemov ogrevanja in hlajenja ter orodje za ekonomske izračune, razvito v projektu CoolHeating.¹⁴

4.1 Odločitve o naložbah v ciljnih državah

To poglavje prinaša nekaj ključnih točk o odločitvah o naložbah v petih ciljnih državah.

4.1.1 Odločitve o naložbah v Sloveniji

Na podlagi ankete na ciljni lokaciji v Sloveniji je pomemben dejavnik dobava tople sanitarne vode v okviru projekta daljinskega ogrevanja. Očitno je, da imajo gospodinjstva v Sloveniji nameščene sisteme centralnega ogrevanja, ki zagotavljajo tudi sanitarno toplo vodo, pri čemer pričakujejo, da prehod na sistem daljinskega ogrevanja ne bo vključeval nakupa električnih grelnikov vode za pokrivanje te potrebe. Če bo sistem daljinskega ogrevanja zajemal tudi ta vidik, bo užival širšo podporo in tveganja bodo manjša.

Prevzem tveganj oziroma pripravljenost potrošnikov, da se priključijo na omrežje daljinskega ogrevanja, je verjetno najpomembnejši dejavnik tveganja, ki ga je treba upoštevati. Ciljne

¹⁴ <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>

lokacije v Sloveniji so relativno majhne, vendar gosto poseljene vasi. Pomembno je čim prej pridobiti morebitne potrošnike, saj povpraševanja na teh lokacijah ni veliko (manj večjih potrošnikov, ni velikih stanovanjskih blokov). Zato bi bilo koristno, da so priključnine za potrošnike kar najnižje. Če bi bili stroški priključka posameznega potrošnika zajeti v ceni energije, je lahko priključnina nizka. Dobro je, da slovenska nacionalna shema nepovratnih sredstev krije 50 % investicijskih stroškov, vključno s toplotnimi postajami.

5 5. korak – izvajanje in delovanje

Po odločitvi o naložbi se razpisni postopek lahko začne. Obseg naložb se opredeli v odločitvi o naložbi.

Koordinacijo postopka lahko prevzame javna služba za daljinsko ogrevanje ali pa za to nalogo najame svetovalca. Ta odločitev je odvisna od zmožnosti javne službe za daljinsko ogrevanje – v primeru nove javne službe je najboljša rešitev pomoč izkušenega svetovalca.

Razpisni postopek mora biti v skladu z veljavnimi uredbami, vključno z uredbami EU (ekološka zasnova, prag ponudb itd.).

V fazi izvedbe je ključna dejavnost upravljanje pogodb. Po izvedbi sta ključni nalogi testiranje in zagon, ki prinašata dokumentacijo o uspešnosti in učinkovitosti, pa tudi preverjanje tlaka itd.

Razmisliti je treba tudi o servisnih pogodbah, s katerimi bi zavarovali vrednost naložb.

Vzpostavitev programa spremljanja pomembna, da bi omogočili optimizacijo delovanja.

Na strateški ravni se mora javna služba za daljinsko ogrevanje osredotočiti na dobre odnose s potrošniki (informacije, izdajanje računov, ravnanje z neplačniki) in raziskati možnosti za nove potrošnike za povečanje obsega priključkov in s tem izvedljivosti naložb.

Zahtevana dovoljenja so opisana v zgornjih poglavjih in poročilih o nacionalnem okviru.¹⁵

5.1 Izvajanje in delovanje v ciljnih državah

To poglavje prinaša nekaj ključnih točk o izvajanju in delovanju daljinskega ogrevanja v petih ciljnih državah.

5.1.1 Izvajanje in delovanje v Sloveniji

V Sloveniji je energetske dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov mogoče ponuditi kot izbirno lokalno storitev splošnega gospodarskega interesa ali kot komercialno distribucijo. Kadar distributer oskrbuje ali namerava oskrbovati več kot sto gospodinjstev, je daljinsko ogrevanje in hlajenje opredeljeno kot storitev splošnega gospodarskega interesa.

Zakon o javnih podjetjih v Republiki Sloveniji in energetska zakonodaja Republike Slovenije določata način in oblike javnih služb. Ključne točke:

- Občina z odlokom določi, kako mora biti storitev splošnega interesa ali javna služba izvedena. Odlok pripravi občina in potrdi občinski svet. Odlok opredeljuje ključne vidike, kot so lokacija, območje, ki ga bo pokrivalo daljinsko ogrevanje, splošni pogoji in tudi oblika storitve.
 - Režijski obrat v okviru občinske pristojnosti
 - Javni gospodarski zavod
 - Javno podjetje
 - Podeljevanje koncesij zasebnikom (zakonodaja to obravnava kot optimalno možnost)
- Na podlagi tega občina pripravi koncesijski akt, ki vsebuje podrobne pogoje in parametre koncesije. Ta dokument določa tudi postopek izbire, ki je temelj za naslednji korak.
- Objavljen je javni razpis za podelitev koncesij za oskrbo s toploto.
- Po izbiri koncesionarja koncedent in koncesionar opredelita medsebojne odnose s koncesijsko pogodbo.

¹⁵ V poglavju 2.5 projekta CoolHeating: »Okvirni pogoji za majhna omrežja za daljinsko ogrevanje in hlajenje v NN«, izdelani za pet ciljnih držav v projektu CoolHeating: Slovenijo, Hrvaško, Bosno in Hercegovino, Srbijo in Makedonijo. <http://www.coolheating.eu/en/publications.html>

6 Povzetek in sklep

Namen teh Smernic je zagotovitev navdiha in motivacije za lokalne akterje v ciljnih državah, da sodelujejo pri razvoju manjših sistemov daljinskega ogrevanja.

Pet korakov in ključne točke iz ciljnih držav kažejo, da potencial za uresničitev teh projektov obstaja, čeprav obstajajo tudi ovire. Nekatere od teh ovir nimajo neposrednega vpliva in/ali njihov vpliva traja nekaj časa.

Cilj teh Smernic je spodbuditi lokalne akterje, da se osredotočijo na možnosti razvoja projekta v sedanjih okvirih. Čeprav so davki, sheme subvencij, povpraševanje po ogrevanju in obnova omrežij daljinskega ogrevanja (nižje ravni temperature in večja učinkovitost) seveda ključni dejavniki, ki imajo velik vpliv na samo investicijo.

Zagotovo pa ne bodo vsi projekti uspešni – za uspešen projekt se je bistveno potruditi in raziskati lokalne možnosti za dobre projekte – na podlagi lokalnih energetskih virov in podpore ključnih lokalnih akterjev.

Ključni cilj je izkoristiti priložnosti za lokalne projekte, ki jih opravijo lokalni akterji, strokovnjaki na področju prepoznavanja uspešnih projektov. Postopek podpirajo viri iz teh Smernic in drugih poročil, kot tudi dejavnosti projekta CoolHeating, ki obsegajo delavnice in sodelovanje z lokalnimi partnerji projekta CoolHeating.

6.1 Povzetek in sklep za ciljne države

To poglavje prinaša povzetek in sklep o morebitnem razvoju daljinskega ogrevanja v petih ciljnih državah.

6.1.1 Povzetek in sklep za Slovenijo

Pogoji za nove projekte daljinskega ogrevanja in hlajenja v Sloveniji so ugodni. Potenciali OVE so veliki in jih je mogoče preprosto vključiti v sisteme, ki uporabljajo biomaso, sončno energijo ali druge sisteme daljinskega ogrevanja in hlajenja. Na voljo so podporne sheme (nacionalna nepovratna sredstva in subvencije) za projekte daljinskega ogrevanja in hlajenja na podlagi OVE.

Načrtovanje projektov daljinskega ogrevanja in hlajenja je v Sloveniji močno regulirano. Postopki so jasno opredeljeni in pristojni nacionalni organi so že določili nekatere smernice (Agencija za energijo in pristojno ministrstvo). Prav tako so lokalne skupnosti v Sloveniji zavezane razvoju lokalnih energetskih konceptov. Na ciljni lokaciji je ta dokument dobra izhodiščna točka za razvoj projekta daljinskega ogrevanja in hlajenja.

Projekte daljinskega ogrevanja in hlajenja je treba razvijati v tesnem sodelovanju z občino in lokalno skupnostjo. Lokalne oblasti so pristojne za ključne pravne postopke (lokalni energetski koncept, odlok o oskrbi s toplotno energijo, koncesijski akt, razpis za podelitev koncesij za oskrbo s toplotno energijo in koncesijska pogodba).

Sprejemanje v lokalni skupnosti močno vpliva na pripravljenost potrošnikov na priključitev na omrežje daljinskega ogrevanja. Raziskava med potencialnimi potrošniki ogrevanja v ciljni vasi Cven je pokazala, da gospodinjstva dojemajo daljinsko ogrevanje na enak način kot njihov obstoječi sistem centralnega ogrevanja. Zato pričakujejo, da bo daljinsko ogrevanje pokrivalo tudi njihove potrebe po sanitarni topli vodi.

Tveganja na ciljnih lokacijah v Sloveniji je mogoče ublažiti z zagotavljanjem pričakovanih storitev in tudi znižanjem pristojbin za priključek, celo z vključitvijo stroškov priključitve v ceno ogrevanja. To je mogoče olajšati z nacionalno shemo nepovratnih sredstev, ki vključujejo tudi stroške toplotnih postaj.

Žal pa je konkurenčnost daljinskega ogrevanja in hlajenja v tem trenutku še relativno majhna zaradi zelo nizkih cen zemeljskega plina in kurilnega olja.